

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. iidem ad Baal declinantes, à Madianitis puniti sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

superbia initium est, à Deo recedendi; ita humilitas ac poenitentia via est, qua ad eumdem redditur. Nisi proprio judicio, ut propria commoda querantur, dictante; non audire consilia aliorum, maiorum sapientiam contemnere; denique diuina humanis posthabere, est Deum sibi hostem facere, & belli portas aperire. Quod si igitur belli pena nobis intolerabilis est, agnoscamus tandem nostros errores, & cum pertinacia sua superbiam abijciamus, clamemusque ad Dominum, atque, ut veritatem videamus, humiliemus nosmetipsos. Ita enim & Diogeneo sualit D. Augustinus.

Non aliam, inquiens, tibi ad capessendam & obtinendam veritatem, S. Augustin.
viam munier, quam qua munita est ab illo, qui gressum nostrorum, epist. 56.
tamquam Deus videt infirmitatem. Ea est autem prima humilitas, secunda humilitas, tertia humilitas, & quoties interrogares, hoc dicerem: non quo alia non sint precepta, qua dicantur; sed nisi humilitas omnia, quacumque benefacimus, & precesserit, & comitetur, & consecuta fuerit; & proposita, quam intueamur, & apposita, cui adhaereamus; & imposta, qua reprimamur; jam nobis de aliquo facto gaudentibus totum extorquet de manu superbii. Vicia quippe cetera in peccatis; superbia vero etiam in recte factis timenda est; ne illa qua laudabiliter facta sunt, ipsius laudis cupiditate, amittantur. Itaque sicut Rhetor ille nobilissimus, cum interrogatus esset, quid ei primum videretur in eloquentia preceptis obseruari oportere, pronuntiationem dicitur responde; cum quereretur, quid secundo, eamdem pronuntiationem: quid tertio, nihil aliud quam pronuntiationem dixisse. Sic si interrogares, & quoties interrogares de preceptis Christiana religionis, nihil me aliud respondere nisi humilitatem, liberet, et si forte alia dicere necessitas cogeret.

4. Israëlitæ, ubi quadraginta annos quiete potiti sunt, quasi otio marcentes, rursus antiquâ inconstantiâ à Deo defecerunt, & fecerunt malum in conspectu Domini, qui tradidit illos in manus Ma- dian septem annis, & oppresi sunt valde ab eis. Feceruntq; sibi antra & speluncas in montibus, & munitissima ad repugnandum loca. Cumq; seuisse Israël, ascendebat Madian & Amalec, ceteriq; Orientalium nationum: & apud eos figentes tentoria, sicut erant in herbis cuncta va- stabant, usq; ad introitum Gazæ: nihilq; omnino ad vitam pertinens re- linquebant in Israël, non oues, non boves, non asinos, &c. Hoc scilicet erat auxilium, quod filii Israël impetraverant à Baal, cui aram-

VI.

Judic. 6. L.

Ibid. v. 25.

st 4. Cap. LX. Ethnicoſ, & tempore Iudicium, Iſraelitas bellis puniuit,

extruxerant, & nemus, quod circa aram erat, consecrarent. Quasi qui ſpiritus apprehendit, vt ſe ſuſtentet lapsantem; ita eſt qui nititur falſa religione. Vulneratur, non ſeruator, qui manus extendit ad Deos alienos; quia auxilium querens, exirium inuenit.

Ibid. v. 6.

Quare etiam tunc humiliata eſt Iſraël valde in conſpectu Madian.

Et clamauit ad Dominum poſtulans auxilium contra Madianos.

Eratne tunc, toties rebellis populus, dignus vt exaudiretur? O

bonitatem Numinis infinitam! etiam tunc exaudiuit ad ſe clamantes.

Sed vt eis oſtenderet, quām iuſtam habuerit cauſam,

illatos affligendi, ac deſerendi, priuī grauibus verbiſ corripiuit.

Nam misit ad eos virum Prophetam, & locutus eſt: Hac dicit Domi-

nus Deus Iſraël: Ego vos feci conſcendere de Agypto, & eduxi vos de

domo feruitutis, & liberavi de manu Agyptiorum, & omnium inimi-

corum, qui affligeabant vos: eieciq; eos ad introitum veſtrum, & tradi-

di vobis terram eorum. Et dixi: Ego Dominus Deus veſter, ne timea-

tis Deos Amorphaeorum, in quorum terra habitatis. Et noluitis audi-

re vocem meam. Quae bella igitur non meruistiſ? quibus plagiis

digni non eftis? Nihil tamen illi desperantes, perſliterunt ad

Deum clamando; immo tanto ardentiū ſupplicauerunt. Meru-

illent, vt toties irritatus Dominus aures eorum precibus non pra-

beret; aut etiam vt præberet illis duces ineptos, venatores, pota-

tores, amatores, perfidos, proditores, vt ſuis ipſi copijs perderen-

tur. Sed clemens Pater etiam hac vice viſcera misericordia eis

oſtendit, deditque illis virum cordatum, forteſ, & qui non ſo-

lūm ab armis, ſed etiam à pietate ac diuinis signis prodigijsque

habiturus eſſet authoritatē, Gedeonem videlicet, ab Angelo

per honorificē ſalutatum, ad pugnam animatum, atque admiran-

dis signis de victoria futura edocūtum; qui paucitate militum, &

mouitatem armorum ingentem edidit ſtragem. Nam trecentis viris

dumtaxat, iſque ſola buccina, & vafe fictili faces tegente inſtru-

etis, contra hostes proceſſit, Diuiſtq; trecentos viros in treparta,

& dedit tubas in manib; eorum, lagenasq; vacuas ac lampades, in mi-

dio lagenarum: Et dixit ad eos: Quod me facere videritis, hoc facite.

Itaque per circuitum caſtorum, tribus locis, buccina perſtrepentibus,

& vafa fictilia complodeantibus, omnia caſtra turbata ſunt, &

vociferantes ululantq; fugerunt, inter fugiendum autem multa ſe

Iudic. 7. 16.

Ibid. 7. 23.

cede truncabant, casis centum viginti milibus bellatorum educentium. *Iudic. 8. 10*
gladium. Quia in pugna & bonitatem suam ostendit Dominus, &
potentiam. Nam Israëlitæ iuvit imberentes, & paucissimis plu-
rimos interemis; palam faciens, nullam hostium multitudinem.
esse formidandam, si Deus pugnet pro nobis.

Pugnabit autem pro nobis, si priscos pietatis ritus non de-
seramus; aut desertos instauremus. Ad quod faciendum, sat mul-
tos nobis mittit Prophetas. Quotquot nos ad religionem ortho-
doxam, ad pœnitentiam, ad sequenda veteris Ecclesie vestigia,
adhortantur, Prophetæ sunt. Cur aliam Ecclesiam quærimus,
quām quæ ædificata est supra illam petram, contra quam portæ
inferi non præualebunt, & quæ est columnæ & firmamentum veri.
mis? Allicit nouitates? inuitat libertas? trahunt mille illece-
bre? *Hec dicit Dominus Deus Israël: Ego alter docui, aliter Pa-*
tres vestri crediderunt. Quorum unus ait: *Multis sunt, que in*
Ecclesiæ Catholicaæ gressio me insitissime teneant. Tener consensio po-
pulorum atq; gentium; tener authoritas miraculis inchoata, sive nutri-
ta, charitate ancta, vetustate firmata. Tener ab ipsa sede Petri Apo-
stoli, cui pascendas oves suas post resurrectionem Dominus commendauit,
usque ad presentem Episcopatum successio sacerdotum. Tener postremo
ipsum Catholica nomen, quod non sine causa inter tam multas heres
sc ista Ecclesia sola obtinuit, ut cùm omnes heretici Catholicos se dici ve-
lant; quarent itamen peregrino alicui, ubi ad Catholicam conueniantur,
nullius hereticorum vel basilicam suam, vel domum andeat ostendere.
Hac ipsa de cauilla strictrissime Vincentius Lyrinensis: *In ipsa Ec-*
clesia Catholica magnopere curandum est, ut id teneamus, quod ubiq;
quod semper, quod ab omnibus creditum est. Hoc est etenim verè pro-
prietatum Catholicum, quod ipsa via nominis ratio declarat, que omnia
vere uniuersaliter comprehendit. Sed hoc ita demum sit, si sequamur
uniuersitatem, antiquitatem, confessionem. Sequemur autem uni-
uersitatem hoc modo, si hanc unam fidem veram esse fateamur, quam to-
ta per orbem terrarum confitetur Ecclesia. Antiquitatem vero ita, si
ab his nullatenus recedamus sensibus, quos sanctos maiores Patres nostros
celebrasse manifestum est. Confessionem quoq; itidem, si in ipsa vetustate
omnium, vel certe panè omnium Sacerdotum pariter & Magistrorum
definitiones sententiasq; settentur. Ita Deo conciliati, pacem obti-

VII.

Mateh. 16. 18.
1. Tim. 3. 16.

S. Augustin.
con. ep. Max.
cap. 4.

Vinc. Lyr. in
conamom. c. 2.